

לכבוד

כבוד השופט משה גל

מנהל בתי המשפט

רחוב כנפי נשרים 22

ירושלים, 95464

שלום רב,

הנדון: תרגום פסקי הדין העקרוניים של ביהמ"ש העליון לשפה

הערבית

הריני לפנות אליכם בבקשה להורות על תרגום פסקי הדין של בית המשפט העליון המתורגמים מהעברית אל השפה האנגלית גם אל השפה הערבית, וזאת כמפורט להלן:

1. פנייתנו זו נוגעת לתרגום פסקי הדין העקרוניים של בית המשפט העליון הן לגבי אלו שתורגמו זה מכבר לשפה האנגלית והן אלו שיוחלט לגביהם בעתיד לתרגם לשפה האנגלית. יובהר כבר עתה, כי אין בפנייתנו זו כדי להתייחס לתרגום כל פסק הדין המפורסמים ע"י בית המשפט הנכבד, לשפה הערבית.

2. מבדיקה שביצענו באתר בית המשפט העליון, עלה כי מאז שנות החמישים תורגמו 237 פסקי דין עקרוניים של בית המשפט העליון אל השפה האנגלית, כאשר מרביתם המכריע של פסקי דין אלה, הינם פסקי דין שפורסמו החל משנות התשעים ואילך.

3. כמו כן, חלקם הארי של פסקי הדין שתורגמו לשפה האנגלית, מתייחסים לסוגיות הנוגעות למיעוט הערבי אזרחי המדינה ולתושבים הפלסטינים בשטחים הכבושים הנמצאים תחת שליטתה של מדינת ישראל, בין בגדה ובין בעזה. כך שאחד מבעלי הדין בפסקי הדין שתורגמו לאנגלית, היה ערבי או שהסוגיה שנדונה בפני בית המשפט העליון נגעה באופן ישיר או עקיף לזכויות המיעוט הערבי בישראל והמהווה כ- 20% מכלל האוכלוסיה במדינה ו/או לזכויות התושבים הפלסטינים בשטחים הכבושים.

4. למרות האמור לעיל, אף לו אחד מפסקי הדין לעיל, לא תורגם גם לשפה הערבית.

5. בהיות בית המשפט העליון הערכאה הפוסקת העליונה בסוגיות הנוגעות למשפט החוקתי המסדירות את יחסי האזרח והשלטון, וכן בסוגיות הנוגעות לזכויות התושבים הפלסטינים

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org <http://www.adalah.org>

תושבי השטחים הכבושים אל מול רשויות מדינת ישראל, למותר יהיה להדגיש את חשיבות פסיקות בית המשפט העליון כלפי אותה אוכלוסייה.

6. אי תרגומם של פסקי הדין של הערכאה הגבוה ביותר במערכת המשפטית, מגבילה את גישתם של דוברי הערבית לפסיקה העליונה ומגבילה בכך גם את זכותם לחופש המידע בכל הנוגע לקביעות בית המשפט העליון וזאת למרות היותם בעלי האינטרסים הישירים ועליהם חלות קביעות בית המשפט העליון במישרין.

7. תרגומם של פסקי הדין העקרוניים אל השפה הערבית, הינה חלק ממימוש עקרון פומביות הדין שנקבע זה מכבר כעקרון בעל מעמד חוקתי ואשר חשיבותו ומרכזיותו אינן חלוקות (סעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה וכן ראו רע"א 3007/02 **יצחק נגד מוזס**, פד"י נו(6) 592 (2002)). יתר על כן, בעניין **האגודה לזכויות האזרח** פירטה כבוד הנשיאה ביניש את הרציונאלים העומדים מאחורי עקרון חשוב זה, הנכונים גם לענייננו, והמתבטאים ב: ראשית, הכרה בזכות הציבור לדעת המבוססת על חופש הביטוי; שנית, תרומת פומביות הדין לשיפור איכות ההחלטה הניתנת בסוף ההליך ושלישית, יצירת אמון הציבור ברשויות הציבור בכלל ובבתי המשפט בפרט (בג"ץ 5917/97 **האגודה לזכויות האזרח נגד שר המשפטים**, פסקאות 17-18 לפסק דינה של כבוד הנשיאה ביניש, 8.10.09).

8. הרציונאלים העומדים מאחורי חשיבותו של עקרון פומביות הדין לעיל, לרבות מימוש חופש הביטוי של הפרט, מקבלים משנה תוקף כאשר מדובר בפנייה לקריאת פסיקות בית המשפט העליון בשפת האם של דוברי השפה הערבית. כבר נקבע, בעניין **ר.א.ם מהנדסים קבלנים בע"מ**, כי זכותם של האזרחים הערבים לעשות שימוש בשפתם, הינה זכות חוקתית המעוגנת בחופש הביטוי שלהם (ע"א 105/92 **ר.א.ם מהנדסים קבלנים בע"מ נגד עיריית נצרת עילית** פד"י מז (5) 198).

9. האמור לעיל מקבל משנה תוקף וחשיבות בהיות השפה הערבית שפה רשמית וזאת כפי שהוכרה בסימן 82 לדבר המלך במועצתו. לא זו אף זו, אלא שסעיף זה קובע במפורש, כי ניתן להשתמש בשפה הערבית גם במשרדי הממשלה אך גם בבתי המשפט. על סמך סעיף זה, ניתנו מספר פסק דין בערכאות נמוכות יותר אשר הדגישו את זכות בעל הדין לעשות שימוש בשפה הערבית במסגרת ניהול המשפט עצמו. ואם זכות כזו הוכרה זה מכבר הן ע"י המחוקק והן ע"י בתי המשפט השונים כחלק מניהול ההליך המשפטי של אותו בעל דין, אזי מדוע לא ניתן ליישם את הדין לעיל גם על פרסום התוצאה הסופית של ההליך עצמו - פסקי הדין של בית המשפט העליון.

10. יתר על כן, הרי אין ספק, כי תרגום פסקי הדין לשפה הערבית מחייבת הקצאת משאבים תקציביים. אולם מקום בו הוקצו משאבים אלו לצורך תרגום פסקי הדין לשפה האנגלית, שאינה נחשבת עוד לשפה רשמית, ומאידך משאבים דומים לא הוקצו לצורך תרגום אותם פסקי דין לשפה הערבית, שהוכרה כשפה רשמית, הרי במבחן התוצאה, מופלים דוברי השפה הערבית, אזרחי מדינת ישראל ותושבי השטחים הכבושים, לרעה, על רקע לאום (ראו גם

בהקשר זה בג"ץ 4112/99 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל ואח' נגד עיריית תל אבי יפו**, פד"י נו (5) 393 (2002).

11. יצויין, כי משרדנו, בהיותו פועל להגנה, קידום ומימוש זכויותיו של המיעוט הערבי אזרחי המדינה וכן של תושבי השטחים הכבושים, מקבל פניות רבות מאוכלוסייה זו הדורשות, כי נתרגם את פסקי הדין של ביהמ"ש העליון אל השפה הערבית, על מנת שילמדו את הפסיקה ויידעו את זכויותיהם. אוכלוסיה זו בחלקה המירבי אינה דוברת עברית ו/או רמת בקיאותה בשפה העברית אינה מספיקה על מנת לקרוא ולהבין את השפה המשפטית בה נכתבים פסקי הדין. על כן, תרגום הפסיקה העקרונית, עלולה לענות על צרכיהם של רבים מדוברי השפה הערבית, המבקשים לדעת את הדין החל עליהם.

12. לאור האמור לעיל, נבקשכם להורות ולפעול ל:

א. תרגום כל פסקי הדין העקרוניים של בית המשפט העליון שתורגמו זה מכבר לאנגלית גם אל השפה הערבית;

ב. הוצאת הנחיה המסדירה את תרגומם של פסקי הדין העקרוניים של ביהמ"ש העליון בעתיד, אל השפה הערבית.

מודה על טיפולכם.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת-דין

העתקים:

נשיאת בית המשפט העליון, כבוד השופטת דורית ביניש (בדואר)

שר המשפטים, מר יעקב נאמן (בדואר)